

Czego potrzebują inwestorzy by budować parki wiatrowe, w pełni dbając o przyrodę

Kwestie środowiskowe wymagające uregulowania

Anna Paślawska

Konferencja „Rynek Energetyki Wiatrowej w Polsce”
Warszawa, 20-21.03.2007

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Budowa elektrowni wiatrowych jest inwestycją z zakresu ochrony środowiska, bo:

- Przyczynia się do redukcji emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂, a przez to przyczynia się do przeciwdziałania dalszym zmianom klimatu (1MWh $\approx$ 1tCO₂).
- Pozwala na poprawę jakości powietrza, uniknięcie emisji SO₂, NO_x i pyłów (produkcja 1MWh energii przez źródła konwencjonalne powoduje emisję ok. 0,00427 tSO₂, 0,0015 tNO₂ i 0,00032 t pyłów).
- Nie powoduje powstawania odpadów stałych ani gazowych, odorów czy ścieków, zanieczyszczeń wód i gleby, degradacji terenu i strat w obiegu wody, które mają miejsce przy produkcji energii w konwencjonalnych elektrowniach i elektrociepłowniach.
- Technologia pozbawiona jest ryzyka zastosowania (np. awarii reaktora, z jakim związane jest wykorzystanie energetyki atomowej).
- Budowa elektrowni wiatrowych jest zgodna z ideą zrównoważonego rozwoju.

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Dlaczego elektrownie wiatrowe?

- Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną jest faktem. Zgodnie z „World Energy Outlook 2006” popyt na energię pierwotną wzrośnie ponad połowę pomiędzy teraźniejszością a rokiem 2030 - średni roczny wzrost o 1,6%. W samym okresie do 2015 roku, popyt wzrośnie więcej niż jedna czwarta.
- Globalne emisje dwutlenku węgla (CO₂) związane z energią wzrosną o 55% pomiędzy rokiem 2004 a 2030, lub 1,7% rocznie.
- Alternatywa: elektrownie konwencjonalne opalane węglem lub elektrownie atomowe... lub OZE.
- Potencjał rozwoju OZE w Polsce analizowany był kilkakrotnie. Brak obiektywnych wyników.
- Zgodnie z założeniami rządowymi w 2010 roku: 4,0% krajowego zapotrzebowania na energię elektryczną ma być wytwarzanych z biomasy, 2,3% przez elektrownie wiatrowe, 1,2% przez elektrownie wodne.
- Budowa elektrowni wiatrowych to: relatywnie duże przyrosty mocy, transfer technologii, brak „wycieków” do środowiska - wiatr jest czystą, zero-emisyjną technologią.

Kwestie środowiskowe wymagające uregulowania – standardy, wytyczne, procedury

- Brak „standardów” w zakresie sporządzania raportów oddziaływania na środowisko:
  - jak oceniać oddziaływania skumulowane?, jakie działania minimalizujące i kompensacyjne mają sens?, czym ma być wariantowanie?
- Brak wytycznych w zakresie ocen wpływu elektrowni wiatrowych na krajobraz:
  - czy sam fakt, że elektrownie są widoczne przesądza o ich negatywnym wpływie? czy nie lepiej byłoby wprowadzić zasady w zakresie projektowania parków wiatrowych lub ich lokalizacji?
- Brak wytycznych w zakresie prowadzenia monitoringu środowiskowego, w szczególności wpływu na ptaki i nietoperze.
- Brak specjalistów w zakresie sporządzania raportów i odpowiedzialności sporządzających raporty środowiskowe za ich jakość.
- Raporty przyjmowane jednoosobowo przez przedstawicieli gminy lub wojewody (dyrektorzy departamentów rolnictwa i ochrony środowiska lub wojewódzcy konserwatorzy przyrody) – zagrożenia: subiektywizm, uznaniowość.

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Kwestie środowiskowe wymagające uregulowania - NATURA 2000

- Jak najszybsze przyjęcie jednej, obowiązującej listy obszarów NATURA 2000.
- Zaprzestanie rozszerzania liczby i powierzchni obszarów NATURA 2000 bez jednoczesnego opracowania planów ochrony tych obszarów i wyznaczenie granic „otulin” wokół obszarów NATURA 2000.
- Pełna przejrzystość w zakresie źródeł i metodyki pozyskiwania danych o występowaniu gatunków priorytetowych na poszczególnych obszarach.
- Zaprzestanie przerzucania obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej na inwestorów zainteresowanych realizacją inwestycji na terenach NATURA 2000 lub w ich pobliżu.
- Przeprowadzenie szkoleń dla urzędników odpowiedzialnych za wydawanie decyzji środowiskowych i uczestniczących w procedurach ocen oddziaływania na środowisko w obszarach NATURA 2000.

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Kwestie środowiskowe wymagające uregulowania - NATURA 2000

- Popularyzacja wiedzy na temat Programu NATURA 2000 wśród społeczeństwa i administracji samorządowej, w tym zarówno informacji na temat rygorów ochronnych obowiązujących na tych terenach, jak i możliwości realizacji na nich przedsięwzięć zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
- Prawne zdefiniowanie kluczowych terminów dla oceny możliwości realizacji inwestycji na terenach NATURA 2000, tj. terminów:
  - „znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia”,
  - „konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego”, od którego, zgodnie z Art. 34. pkt. 1. Ustawy o ochronie przyrody, zależy może dopuszczenie danej inwestycji do realizacji.

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Standardy środowiskowe – potrzebne jest racjonalne podejście

- Prognoza oddziaływania inwestycji na środowisko na etapie zmiany planu, to nie to samo co ocena oddziaływania na środowisko przed uzyskaniem decyzji środowiskowej!
  - Nie można wymagać od inwestorów podania typu urządzeń, dokładnego rozstawienia turbin, wyznaczenia przebiegu dróg, prowadzenia rocznego monitoringu przedinwestycyjnego, gdyż realizacja inwestycji w danym miejscu nie jest jeszcze przesądzona, a etap przygotowania inwestycji nie pozwala na zdefiniowanie jej wszystkich parametrów.
- Stosowanie działań minimalizujących i kompensacyjnych przed zbadaniem rzeczywistego wpływu elektrowni wiatrowych na dany ekosystem jest działaniem zaburzającym funkcjonowanie tego ekosystemu!
  - Obowiązek stosowania działań minimalizujących i kompensacyjnych od dnia uruchomienia parku wiatrowego nigdy nie pozwoli na zbadanie rzeczywistego wpływu inwestycji na ptaki!!!
- Inwestorzy nie są instytucją zobligowaną do przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej kraju czy wspierania rozwoju nauki w Polsce.
  - Realizacja inwestycji na danym terenie nie może „zrekompensować” wszystkich niedostatków wiedzy. Fakt, że inwestorzy chcą się przeprowadzać badania w minimalnym, wymaganym do realizacji inwestycji zakresie jest zachowaniem racjonalnym!!!

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Organizacje ekologiczne i organy odpowiedzialne za ochronę przyrody - konieczna jest zmiana nastawienia

- Organizacje ekologiczne w Polsce najczęściej nie są zwolennikami rozwoju energetyki wiatrowej, potwierdzają to głosy w debatach publicznych, w sejmie, na spotkaniach z mieszkańcami, w prasie.
- Brak rzeczywistej dyskusji pomiędzy inwestorami a „ekologami”, podejście emocjonalne zamiast merytorycznego, brak wiedzy na temat energetyki wiatrowej!
- Organizacje ekologiczne muszą pamiętać, że każda forma ludzkiej aktywności wpływa na środowisko, także budowa elektrowni wiatrowych.
- Apelujemy o obiektywizm, wpływ na krajobraz, ptaki i nietoperze nie jest tak szczegółowo badany przy realizacji innych przedsięwzięć:
  - Budowie kominów, masztów telekomunikacyjnych,
  - Budowie szklanych wieżowców,
  - Stawianiu reklam przydrożnych,
  - Budowie elektrowni konwencjonalnych,
  - czy zakładaniu plantacji roślin energetycznych?

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Czego potrzebują inwestorzy... – wnioski:

- Wyznaczenia standardów i wytycznych w zakresie prowadzenia monitoringu i przygotowania dokumentacji.
- Uporządkowania kwestii związanych z możliwością realizacji inwestycji na terenach NATURA 2000 i w ich sąsiedztwie.
- Specjalistów z zakresu ocen oddziaływania parków wiatrowych na środowisko, w tym na awifaunę, nietoperze, krajobraz.
- Współpracy ze strony organizacji ekologicznych i służb ochrony przyrody w Polsce, nie tylko wsparcia „politycznego” przy okazji wyznaczania celów w zakresie udziału energii z OZE czy pisania strategii sektorowych, ale także przy realizacji konkretnych inwestycji!
- Pierwsze skowronki: wspólny projekt OTOP + ZTP + PSEW ☺

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association

Dziękuję Państwu za uwagę!

Anna Paślawska
Dyrektor PSEW

www.psew.pl

www.pwea.pl

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej
Polish Wind Energy Association